

Filippus

Periodethema: Handelingen
Handelingen 8: 26-40

KERNTEKST

'En Filippus zeide: indien gij van ganser harte gelooft, zo is het geoorloofd. En hij, antwoordende, zeide: ik geloof, dat Jezus Christus de Zoon van God is.' (Hand. 8: 37)

UITLEG VAN DE KERNTEKST

Als de kamerling met heel zijn hart gelooft, mag hij gedoopt worden. Hij doet belijdenis: Jezus Christus is de Zoon van God. Geloof jij dat ook?

BEGINSITUATIE

Filippus brengt het Evangelie naar Samaria. In deze stad woont een zekere Simon, die met toverij probeert een naam te krijgen bij de mensen. Als Filippus in de stad het Woord verkondigt, blijft deze Simon steeds bij hem. Petrus en Johannes worden door de apostelen in Jeruzalem naar Samaria gestuurd. Als zij in de stad gekomen zijn, leggen ze de handen op bij hen die geloven en bidden om de Heilige Geest. Als Simon ziet dat door hen de Heilige Geest op hen gelegd wordt, biedt hij hen geld aan om deze gave ook te kunnen ontvangen. Petrus vermaant hem sterk dat de gave van God niet door geld te verkrijgen is en waarschuwt dat hij zich moet bekeren, omdat zijn hart niet oprecht is voor de Heere.

DOELSTELLINGEN

- De kinderen horen over de verschillen tussen heidenen, de Moorman, en de Israëliet.
- De kinderen leren over diaken Filippus, hij ging gehoorzaam de weg die de Heere hem wees.
- De kinderen leren, net als de Moorman die zocht in het Woord en vond, een bewijs dat de belofte 'wie zoekt, die vindt' waarheid is.
- De kinderen leren dat we moeten werken met Gods belofte.

We leren hieruit dat het geloof het werk van de Heere is.

- De kinderen leren dat geloven blijdschap geeft, waar de weg ook heengaat.

INDELING

- Inleiding: 'zoeken'.
- Het werk van Filippus in Samaria.
- De opdracht aan Filippus.
- De 'Moorman'.
- De ontmoeting: 'Begrijpt u wat u leest?'
- De uitleg van Jesaja.
- Gedoopt.
- 'En hij reisde zijn weg met blijdschap.'

ZINGEN

Psalm 72: 10; 87; 150

'Een zwarte man uit Afrika' (WKK 568)

'Alzo lief had God de wereld' (WKK 564)

'Zoek eerst het Koninkrijk van God' (WKK 249)

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm: 72: 10 Na alle blijken van Gods gunst zullen ook de heidenen God prijzen, Hem erkennen als Koning. Daarom: alle lof aan God, de Eeuwige, bekleed met *mogendheen*, macht. Hij alleen doet wonderen. Hij brengt ook de kamerling tot het geloof in Hem

MATERIALEN

- Landkaart (zie website).
- We hebben ook een verwerkingsboekje op onze website passend bij deze geschiedenis. Idee als wervingsmiddel voor kinderen binnen de gemeente voor de zondag dat u dit verhaal vertelt?

BORDPLAN

Zoeken en vinden!

INTRODUCTIE

‘Wie van opruimen houdt, is te lui om te zoeken...’ Deze uitspraak heeft mijn moeder me wel eens voorgehouden toen ik een jaar of tien was. Ze bedoelde ermee te zeggen: ‘Jij houdt niet van opruimen, dus moet je vaak zoeken. Eigen schuld als je je spullen kwijt maakt...’ Zoeken. Dat doen we allemaal wel eens. Jij bent ook wel eens wat kwijt. En nu hangt het er maar van af wat je kwijt bent. Die paar snoepjes die je over hebt gehouden van de kerkdienst, nou ja, die komen wel weer boven water. Het werkstuk dat beslist op een bepaalde dag ingeleverd moet worden, is natuurlijk een groter probleem. Je was al te laat met inleveren, je hebt nog wat extra tijd gekregen van de meester, maar het moet nu echt ingeleverd worden. Het lag klaar en nu is het weg. ‘Wie heeft er aan gezeten? Wie heeft het weggelegd?’ Je kijkt je bureautje na, je tas, je andere schoolspullen. Je wordt zenuwachtig. Het moet gevonden worden, want als je het werkstuk niet op tijd inlevert, krijg je een onvoldoende....

Kijk, als er zoiets aan de hand is, zoek je heel anders. In de Bijbel staat: ‘Zoekt!’ Dat klinkt als een opdracht. Er staat ook een belofte bij: ‘Zoekt, en gij zult vinden.’

BRUGZIN OF BEGINZIN

Er staan ook verhalen in de Bijbel over mensen die vinden. Eén van die verhalen ga ik je nu vertellen. Luister maar.

Vertelling

Filippus is één van de zeven diakenen. Door de vervolging van Paulus is hij in Samaria terechtgekomen. We lezen in de Bijbel dat Filippus in Samaria het Woord van God verkondigt en dat zijn werk rijk gezegend wordt. Filippus wordt in het Bijbelboek Handelingen ook wel ‘evangelist’ genoemd. Een evangelist is iemand die het Evangelie uitlegt en verkondigt aan de mensen. Zo is Filippus bezig in Gods Koninkrijk. Velen komen tot geloof en er ontstaat een christengemeente in Samaria. Heerlijk als de Geest van God zo werkt in mensenharten.

Op zekere dag krijgt Filippus van de Heere een opdracht: ‘Sta op en ga heen tegen het zuiden, op de weg die van Jeruzalem afdaalt naar Gaza, welke woest is’ (Hand. 8: 26). Filippus staat op en gaat, zo lees ik in Handelingen 8: 27. Hij doet dus anders als Jona: hij is een gehoorzame dienstknecht. Hij weet bovendien ook heel precies waar hij moet zijn. Hij moet de weg hebben die ‘woest is’. Dat is voor Filippus voldoende. Er waren in die tijd vanaf Jeruzalem namelijk twee wegen naar het zuiden. De éne weg ging een heel stuk door woest berglandschap, de andere weg daalde vrij snel af naar de kust. Op de weg langs de kust kon je het prettigst reizen.

Daarom was deze weg het drukst: de meeste mensen gebruikten daarom deze weg het liefst. Filippus moet naar de weg die ‘woest is’, dat is dus de weg die het rustigst is. Wat Filippus op deze weg moet gaan doen, weet hij nog niet. Hij gaat, omdat de Heere hem er de opdracht voor geeft, de Heere zal wel weten waar het voor nodig is. Al spoedig zal blijken waarom Filippus uit zijn werk in Samaria weggeroepen is. Op de weg van Jeruzalem naar Gaza, de ‘woeste’ weg, reist een deftig en niet alledaags gezelschap: in een heel mooie koets zit een deftig geklede, zwarte meneer. Ook aan de kleren van de koetsier en de bediendes kun je wel zien dat deze man rijk is. En het feit dat de man zwart is, wij zouden zeggen een neger, is op zich ook bijzonder. Ik weet niet hoe dat in jouw dorp of stad is, maar er zijn plaatsen in ons land waar je niet zo heel direct met anders gekleurde mensen in aanraking komt. Als dat bij jou ook zo is, vind je het in het begin misschien wel vreemd om met die anders gekleurde jongen of dat ‘zwarte’ meisje om te gaan. Als je in een dorp of stad woont waar wel anders gekleurde mensen wonen, ben je daar natuurlijk aan gewend geraakt. Misschien speel je al wel gewoon met elkaar. En wat nog mooier is: misschien heb je wel ontdekt dat je allebei van de Heere Jezus houdt. Nou, dan ben je dus echt bevriend met elkaar en dan vind je elkaar helemaal niet meer ‘vreemd’. Je zou zeggen, wat moet deze Moorman (zo wordt hij in de Bijbel genoemd), wat moet deze deftige, zwarte man uit dat verre land in de buurt van Jeruzalem doen? De Bijbel vertelt ons over hem het volgende: hij is een kamerling van Candacé, de koningin van de Moren. Hij is de schatbewaarder van de koningin. Wij zouden hem nu misschien wel minister van financiën noemen. Een deftig heer dus. Hij is uit het verre Ethiopië gekomen met een heel bijzonder doel: hij is gekomen om te aanbidden. En wie ga je in Jeruzalem aanbidden: natuurlijk de God van Israel. In het verre, warme land waar hij woont, heeft de kamerling over de Heere gehoord en hij wil Hem aanbidden, meer over Hem weten. Hij is op zoek gegaan, op zoek naar vrede in zijn hart. Daarom heeft hij die enorme reis gemaakt naar Jeruzalem. Die verschrikkelijk lange tocht heeft hij er voor over gehad. Als je iets waardevols zoekt, heb je er veel voor over. Kun je nagaan hoe waardevol de Heere voor deze man geworden is. ‘Zoekt, en gij zult vinden.’ Heeft hij in Jeruzalem gevonden wat hij zocht? Misschien wel niet. Wat hij vond was een tempel, waar hij als gekleurde buitenlander alleen van grote afstand naar mocht kijken. Wat hij vond waren veel mensen die precies konden vertellen hoe je de Heere moet dienen, wat wel en wat niet mag. Maar heeft hij ook de Heere Zelf ontmoet? Heeft hij werkelijk vrede in zijn hart gevonden? We weten het niet. Het zou wel eens kunnen zijn dat het bezoek aan Jeruzalem een teleurstelling is geworden.

Deze man is het die de hulp van Filippus nodig heeft. Als de koets op de weg van Jeruzalem naar Gaza bij Filippus voorbij rijdt, krijgt hij van de Heilige Geest de opdracht: 'voeg u bij deze wagen.' Filippus moet in de buurt van deze koets blijven. Hij blijft daarom naast de koets lopen. Hij kijkt omhoog en ziet daar een deftige, zwarte meneer met een boekrol in de handen. De man leest hardop: 'Hij is gelijk een schaap ter slachting geleid en gelijk een lam stemmeloos is voor dien die het scheert, alzo doet Hij Zijn mond niet open...' Filippus herkent de woorden. Het zijn woorden van de profeet Jesaja. Deze vreemdeling zit in de Bijbel te lezen! Is dat niet geweldig? Is dat niet heerlijk dat deze man, die uit zo'n ver land komt, in het Woord van God leest? En dan roept hij naar boven naar de lezende man: 'Meneer, mag ik u eens vragen, begrijpt u wat u leest?' De man kijkt op van zijn boekrol en ziet daar beneden naast de koets iemand lopen. Hij kijkt Filippus aan en zegt: 'Hoe zou ik het kunnen begrijpen als niemand het me uitlegt?' Hij bedoelt: Nee, ik begrijp er niet veel van. Ik heb eigenlijk iemand nodig die uitleg geeft. Ik heb een 'evangelist' nodig. En hij vraagt aan Filippus: 'Weet u misschien wat deze woorden betekenen?' 'Jazeker', zegt Filippus blij, 'ik wil het u graag uitleggen!' Hij doet niet liever dan over zijn Heiland vertellen! 'Kom dan alstublieft naast me zitten in de wagen en vertel het me', zegt de kamerling. En zo wordt de koets stilgezet en klimt Filippus op de wagen. Daar zit hij, naast een vreemde, zwarte man, naast iemand die op zoek is, op zoek naar God. Heerlijk om aan deze man de weg te mogen wijzen. Filippus gaat verkondigen. Hij gaat uitleggen wie de Heere Jezus is. Hij vertelt wat Jesaja bedoelt met de woorden die de man net zat te lezen, hoe de Heere Jezus als het grote Lam van God Zijn leven gaf aan het kruis, hoe Hij met Zijn bloed de prijs voor de vergeving van alle zonden heeft betaald, hoe Hij door te sterven aan het kruis het leven heeft verdiend voor allen die in Hem geloven. Hij vertelt van de opstanding van de Heere Jezus uit de dood, van Zijn verschijningen, van Zijn hemelvaart. Filippus vertelt over de uitstorting van de Heilige Geest op Pinksteren, van alle mensen die tot geloof zijn gekomen. Het is een heerlijk, blij verhaal; soms ook ernstig. Filippus vertelt dat de vele mensen die tot geloof zijn gekomen, zich ook laten dopen. Daarmee belijden de mensen dat ze afwassing nodig hebben van hun zonden. Geloven in God kan niet zonder dat je weet hebt van het kwaad dat in je woont, zo vertelt Filippus. Dopen betekent dan ook: belijden dat je een zondaar bent en vergeving nodig hebt. Dopen betekent: 'lik verdien het om voor eeuwig in het water te verdrinken, ik heb de dood verdiend.' Maar een dopeling mag weer opstaan uit het water. Dat is het teken dat God alle zonden wil afwassen in het bloed van de Heere Jezus.

En als je dat voor jezelf, in je eigen hart mag geloven, dan wordt je leven zo rijk. Dan ben je de Heere zo dankbaar voor Zijn verlossing en redding; dan mag je voor altijd Zijn kind zijn en Hem dienen. Filippus vertelt hoe de christenen in Samaria samen hun geloof in de Heere beleven, hoe ze ook elkaar helpen en liefhebben, hoe ze als nieuwe, veranderde mensen door het leven gaan. O zeker, ze hebben nog hun zonden en gebreken, maar in het geloof proberen ze daartegen te strijden en ze weten dat God hen altijd wil vergeven als ze echt berouw hebben van hun kwaad. Ineens wijst de kamerling op een water waar de koets voorbij rijdt. 'Ik wil ook graag gedoopt worden', zegt hij. 'Kan dat? Mag dat?' 'Jazeker', zegt Filippus, dat kan, dat mag, als u echt in de Heere gelooft! En dan doet deze zwarte, rijke kamerling uit het verre Morenland belijden van zijn geloof: 'Ik geloof dat Jezus Christus de Zoon van God is.' Vol blijdschap hoort Filippus dit aan. Hier is weer iemand die tot geloof gekomen is. Hier is weer een nieuw schaap voor de kudde van Koning Jezus. De wagen wordt gestopt en samen gaan ze het water in, Filippus en de kamerling. De kamerling wordt gedoopt. 'Zoekt, en gij zult vinden!' De kamerling heeft gevonden, God heeft Zich laten vinden. God laat Zich altijd vinden door degenen die Hem echt zoeken. Als ze uit het water omhoog gekomen zijn en de oever weer zijn opgeklimmen, is Filippus ineens verdwenen. De Geest heeft hem weggenomen. Nu is de kamerling zijn uitlegger kwijt. Toch lees ik dat hij zijn weg vervolgt met blijdschap. Wat hij nu -door het geloof in de Heere- ontvangen heeft, geeft hem zoveel vreugde, dat hij Filippus niet mist. Hij kan verder met de Heere. Zoek en vind!

AFSLUITING

Dat is ook de opdracht voor jou en mij. Zoek! Zoek jij al naar God? Of heb je Hem al gevonden? Als dat zo is, dan weet jij hoe blij de kamerling terugging naar zijn land. Dan kun jij vertellen, net als Filippus, hoe goed de Heere is. Het kan ook zijn, dat je nog helemaal niet zoekt. Dat betekent dat je ook niets mist, dat je niets kwijt bent. Dat is eigenlijk wel erg. Denk nog eens goed aan de moeite die de kamerling deed om te zoeken. Hij wist hoe belangrijk de verzoening met God was. Als je God niet kent in je leven, ben je verloren. Dat klinkt heel erg en dat is het ook. Daarom moet je op zoek. Daarom moet je, net als de kamerling, niet tevreden zijn voor je de Heere hebt gevonden. Waar moet je dan zoeken? Als je je huiswerk kwijt bent, moet je misschien eens goed op je kamer kijken of bij de computer. Als je God zoekt, is er maar één plek waar je terecht kunt: in de Bijbel. En dan heb je net als de kamerling ook uitleg nodig. Je hebt mensen nodig die je uit de Bijbel vertellen. Het geloof is uit het gehoor. Dat is je leertekst.

Ik zou zeggen: 'leer deze tekst maar goed.' Maar ook zou ik je willen zeggen: 'doe wat in de tekst staat! Zo kun je God vinden.' Wat is het daarom fijn dat je er bent, vandaag, hier op de zondagsschool. Fijn dat je nu luistert! Nu, op dit moment kun je God vinden en elke keer kan dat als van Hem hoort. Wat fijn als je naar de kerk kan, naar club, als je thuis en op school uit de Bijbel hoort vertellen. Daar hoor je, daar kun je vinden. En weet je wat het allermooiste is: God zegt: 'zoekt, en gij zult vinden.' Dat betekent: als je echt op zoek bent naar God, zul je Hem zeker vinden. Blijf zoeken, houd vol. Je zult vinden, dat is wat Hij belooft.

VERWERKING

- Zing Psalm 87: 4a. Leg uit dat het de Heere is, Die mensen trekt tot het eeuwige licht.
- Een gesprekje over dopen. Wij worden besprenkeld met water, maar de Moorman ging onder in het water. Wat betekent het water? Wat betekent het dat wij in de Naam van de Drie-enige God worden gedoopt? De Heere wil voor ons zorgen, Hij wil onze zonden vergeven en de Heilige Geest wil in ons hart wonen, zodat we echt geloven in God (zie ook Heidelbergse Catechismus, zondag 26 en 27).
- Ga met de kinderen de kerk in en 'bezoek' het doopvont.
- Leg uit wat een boekrol is.
- Uitleg en zingen van psalm 87: 'De Filistijn, de Tyrriër, de Moren.' Er zijn nog meer passende en bekende psalmen en liederen te vinden.
- Gesprekje over het persoonlijk leesgedrag van de kinderen: 'lees je zelf uit de Bijbel, uit de kinderbijbel, een dagboekje?' Wat zou de uitspraak: 'als je nat wilt worden, moet je in de regen gaan staan' in dit verband betekenen?
- Gesprekje over de doop. Bij de doop hoort ook een belijdenis. 'Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.' Bij volwassenen die gedoopt worden, vindt de belijdenis vaak tegelijk plaats. Bij de kinderdoop wordt verwacht dat kinderen later, als ze volwassen zijn geworden, zelf belijdenis van hun geloof afleggen. Daarom moeten de ouders ook beloven hun kinderen op te voeden in het geloof. In onze kerk wordt vooral de kinderdoop bediend. We zien in de kinderdoop de voortzetting van de besnijdenis, het verbond met Abraham. Geweldig, dat God, terwijl wij nog van niets weten, ons al belooft als een Vader voor ons te willen zorgen, dat de Zoon ons belooft onze zonden te willen wegwassen in Zijn bloed, dat de Geest belooft ons te leren geloven. Wat is het dan geweldig als mensen in hun leven zo ver komen dat ze 'ja' gaan zeggen op hun doop en net als de Moorman belijden: 'Ja, ik geloof dat Jezus Christus de Zoon van God is.'
- Waarom kom je op het zendingsveld vaak de volgorde geloven-belijdenis-doop tegen?
- Verstaat u ook wat u leest? Puzzel in braille (zie website B1.37).